

Міністерство освіти і науки України  
Сумський національний аграрний університет  
Факультет економіки і менеджменту  
Кафедра обліку і оподаткування

**Робоча програма (силабус) обов'язкового освітнього  
компонента**

**Організація бухгалтерського обліку**

Спеціальність  
Освітня програма  
Рівень вищої освіти

D1 «Облік і оподаткування»  
«Облік і оподаткування»  
другий (магістерський) рівень

Розробник: Гордієнко М.І., к.е.н., професор

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування

протокол від 05 червня 2025 року № 18

Завідувач кафедри

Інна НАЗАРЕНКО

Погоджено:

Гарант освітньої програми

Інна НАЗАРЕНКО

(ім'я, прізвище)

Декан факультету,  
де реалізується освітня програма

Світлана ЛУКАШ

(ім'я, прізвище)

Рецензія на робочу програму надана: да (додається)

Методист відділу якості освіти,  
ліцензування та акредитації

Надія БАРАНІК

(ім'я, прізвище)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 23.06 . 2025 р.

## 1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

|      |                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                        |             |                   |                            |                        |                   |  |
|------|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|-------------|-------------------|----------------------------|------------------------|-------------------|--|
| 1.   | Назва ОК                                                   | Організація бухгалтерського обліку                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                        |             |                   |                            |                        |                   |  |
| 2.   | Факультет/кафедра                                          | Економіки і менеджменту/обліку і оподаткування                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                        |             |                   |                            |                        |                   |  |
| 3.   | Статус ОК                                                  | Обов'язковий                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                        |             |                   |                            |                        |                   |  |
| 4.   | Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для | Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»/ спеціальність D1 «Облік і оподаткування»                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                        |             |                   |                            |                        |                   |  |
| 5.   | ОК може бути запропонований для                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                        |             |                   |                            |                        |                   |  |
| 6.   | Рівень НРК                                                 | НРК 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                        |             |                   |                            |                        |                   |  |
| 7.   | Семестр та тривалість вивчення                             | денна форма навчання: 1 семестр, 1-15 тиждень;<br>заочна форма навчання: 1 курс                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                        |             |                   |                            |                        |                   |  |
| 8.   | Кількість кредитів ЄКТС                                    | Обсяг навчальної дисципліни становить 5 кредитів ЄКТС – денна форма навчання.<br>Обсяг навчальної дисципліни становить 5 кредитів ЄКТС – заочна форма навчання.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                        |             |                   |                            |                        |                   |  |
| 9.   | Загальний обсяг годин та їх розподіл                       | денна форма                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                        |             |                   |                            | заочна форма           |                   |  |
|      |                                                            | Контактна робота (заняття)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                        |             | Самостійна робота | Контактна робота (заняття) |                        | Самостійна робота |  |
|      |                                                            | Лекційні                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Практичні /семінарські | Лабораторні |                   | Лекційні                   | Практичні /семінарські | Лабораторні       |  |
|      |                                                            | 44                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 30                     |             | 76                | 8                          | 8                      | 134               |  |
| 10.  | Мова навчання                                              | українська                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                        |             |                   |                            |                        |                   |  |
| 11.  | Викладач/Координатор освітнього компонента                 | Гордієнко Микола Іванович, к.е.н., професор                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                        |             |                   |                            |                        |                   |  |
| 11.1 | Контактна інформація                                       | посада: професор кафедри обліку і оподаткування; робоче місце: каб. 109 економічного корпусу; телефон мобільний: 050-726-55-30; електронна пошта: migsumy1963@ukr.net                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                        |             |                   |                            |                        |                   |  |
| 12.  | Загальний опис освітнього компонента                       | <p>Освітній компонент «Організація бухгалтерського обліку» – дає здобувачам вищої освіти розуміння організації і техніки обліку контролю й аналізу на підприємстві; формує знання і вміння з організації бухгалтерського обліку та налагодження обліково-контрольного й аналітичного процесів, орієнтованих на інформаційне забезпечення управлінських рішень, організації роботи виконавців.</p> <p>Вивчення дисципліни забезпечує формування у здобувачів вищої освіти компетентностей – вміння організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами законодавства та менеджменту підприємства; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; вміння застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; вміння застосовувати принципи та загальноприйняті вимоги, що висуваються до бухгалтерського обліку під час фіксації фактів господарської діяльності та формування фінансової звітності; вміння здійснювати діяльність з консультування власників,</p> |                        |             |                   |                            |                        |                   |  |

|     |                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----|--------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                                                    | менеджменту підприємства та інших користувачів інформації; здатність виконувати адміністративно-управлінські функції, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 13. | Мета освітнього компонента                                         | полягає в оволодінні здобувачами вищої освіти професійними знаннями, спрямованими на раціональну організацію бухгалтерського обліку, оперативного економічного контролю та аналізу, вивчення теорії та практики організації бухгалтерського обліку на підприємствах галузей економіки (сфері виробництва, сфері надання послуг (комерційній), грошовій).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 14. | Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП | передумови відсутні.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 15. | Політика академічної доброчесності                                 | <p>Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці сайту: <a href="https://academiq.org.ua">https://academiq.org.ua</a> та <a href="https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/">https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/</a></p> <p>Для здобувачів освіти є неприйнятним під час виконання завдання та теоретичного опитування використання джерел інформації (усні (підказки), письмові (роботи інших осіб), друковані (книги, посібники), електронні (телефони, планшети)</p> <p>За використання заборонених пристроїв і джерел інформації під час контролю знань здобувач позбавляється подальшого права здавати матеріал, що може призвести до виникнення академічної заборгованості.</p> <p>За списування під час виконання окремих завдань здобувачу вищої освіти знижується оцінка або не зараховується завдання залежно від часу виявлення та ступеня порушення академічної доброчесності.</p> |
| 16. | Посилання на курс в Moodle                                         | <a href="https://cdn.snau.edu.ua/moodle/grade/report/grader/index.php?id=2441&amp;group=30065">https://cdn.snau.edu.ua/moodle/grade/report/grader/index.php?id=2441&amp;group=30065</a>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 17. | Ключові слова                                                      | облікова політика, організація облікового процесу, форми бухгалтерського обліку, посадові інструкції, первинний облік, активи, пасиви, облікова інформація, фінансова звітність, контроль, управління підприємством.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

## 2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

| Результати навчання за ОК:<br><br>Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»                                                        | Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)                                                                                                               |                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Як оцінюється РНД                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                 | ПР02.<br><br>Знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження. | ПР04.<br><br>Організовувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання. | ПР06.<br><br>Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації. | ПР07.<br><br>Розробляти внутрішньо-фірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання. | ПР09.<br><br>Формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень. | ПР 21.<br><br>Вміти на основі інформації фінансової, податкової, нефінансової звітності, внутрішнього та зовнішнього контролю оціню показників діяльності суб'єктів господарювання, ідентифікувати, оцінювати ризики, здійснювати аналітичне забезпечення процесу визначення та обґрунтування напрямів сталого розвитку підприємства. |                                                             |
| ДРН 1. Вміти організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами законодавства та менеджменту підприємства. | +                                                                                                                                                                                                                                    | +                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                             | +                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                         | +                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Дискусії, виконання ситуаційних завдань, експрес-опитування |
| ДРН 2. Володіти навичками пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                      | +                                                                                                                                                                           | +                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Дискусії, виконання ситуаційних                             |

|                                                                                                                                                                                                |   |  |  |  |   |  |   |                                                             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|--|--|--|---|--|---|-------------------------------------------------------------|
| джерел; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.                                                                                                                                       |   |  |  |  |   |  |   | завдань, експрес-опитування                                 |
| ДРН 3. Вміти застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.                                      | + |  |  |  | + |  |   | Дискусії, виконання ситуаційних завдань, експрес-опитування |
| ДРН 4. Знати можливості та матриавички використання інформаційних комунікаційних технологій.                                                                                                   |   |  |  |  | + |  | + | Дискусії, виконання завдань, експрес-опитування             |
| ДРН 5. Вміти застосовувати принципи та загальноприйнятні вимоги, що висуваються до бухгалтерського обліку під час фіксації фактів господарської діяльності та формування фінансової звітності. |   |  |  |  | + |  |   | Дискусії, виконання ситуаційних завдань, експрес-опитування |
| ДРН 6. Здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.                  |   |  |  |  |   |  | + | Дискусії, виконання ситуаційних завдань, експрес-опитування |
| ДРН 7. Вміти виконувати адміністративно-управлінські функції, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.                                                                             |   |  |  |  |   |  | + | Дискусії, виконання ситуаційних завдань, експрес-опитування |

### 3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

| Тема.<br>Перелік питань, що будуть<br>розглянуті в межах теми                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Розподіл в межах загального бюджету<br>часу (денна/заочна) |                      |            |                      | Рекомендована<br>література                                                                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|----------------------|------------|----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Аудиторна робота                                           |                      |            | Самостійна<br>робота |                                                                                                                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Лк                                                         | П.з /<br>семін.<br>з | Лаб.<br>з. |                      |                                                                                                                |
| <b>Тема 1. Принципи організації бухгалтерського обліку з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання.</b><br>Зміст курсу організація бухгалтерського обліку, контролю та аналізу діяльності підприємства. Системний підхід до організації бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік у системі управління підприємством. Принципи організації бухгалтерського обліку та фінансової звітності на підприємстві. | 4/1                                                        | 2/-                  |            | 6/8                  | Основні джерела:<br>1,4,5,6,7<br>Додаткові джерела:<br>1,4,13,19<br>Програмне забезпечення: 1,2                |
| <b>Тема 2. Нормативно-правове забезпечення облікового процесу та облікова політика підприємства.</b><br>Загальні положення нормативно-правового забезпечення облікового процесу. Методика розробки організаційно-правових регламентів бухгалтерського обліку, контролю: розробки графіків, посадових інструкцій, положень різного характеру. Формування облікової політики підприємства.                                    | 4/1                                                        | 4/-                  |            | 6/12                 | Основні джерела:<br>2,3,4,5,6,7<br>Додаткові джерела:<br>2,5,6,9,10,11,12,13,14<br>Програмне забезпечення: 1,2 |
| <b>Тема 3. Формування і функціонування облікових підрозділів.</b><br>Призначення, функції та організаційна побудова бухгалтерської служби. Принципи організації праці виконавців, зайнятих бухгалтерським обліком, контролем та аналізом. Визначення чисельності облікового персоналу. Кваліфікаційні вимоги до облікових працівників.                                                                                      | 4/-                                                        | 2/-                  |            | 6/12                 | Основні джерела:<br>1,2,4,5,6,7<br>Додаткові джерела:<br>1,7,10,13,19<br>Програмне забезпечення: 1,2           |
| <b>Тема 4. Професійна етика бухгалтера її сутність та практичне застосування.</b><br>Етика та корпоративна культура як система центрів організації.Професійна етика: виникнення та призначення в суспільстві. Нормативне регулювання професійної етики бухгалтера і аудитора Етика професійних бухгалтерів у бізнесі                                                                                                        | 2/-                                                        | 2/2                  |            | 6/12                 | Основні джерела:<br>2,3,4,5,6,7<br>Додаткові джерела:<br>1,2,3,4,5,6,9,13<br>Програмне забезпечення: 1,2       |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |     |     |  |      |                                                                                                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|--|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Тема 5. Забезпечення ефективного функціонування та розвитку бухгалтерського обліку.</b><br>Основи напрями перспективного розвитку бухгалтерського обліку. Організація планування розвитку бухгалтерського обліку та методика визначення ефективності розробок, впроваджених у практику підприємства. Організація інформаційного, технічного та кадрового забезпечення бухгалтерського обліку в умовах застосування ІКТ на підприємстві. Організація соціального забезпечення працівників бухгалтерського обліку підприємства. | 4/1 | 2/- |  | 6/10 | Основні джерела: 3,4,5,6,7<br>Додаткові джерела: 7,8,10,13,19<br>Програмне забезпечення: 1,2             |
| <b>Тема 6. Формування системи документування господарських операцій та документообігу.</b><br>Поняття документу, діловодства та документування. Організація документування господарських операцій та документообігу. Організація, зберігання та утилізації документів. Електронні документи та електронний документообіг.                                                                                                                                                                                                        | 4/1 | 2/- |  | 6/12 | Основні джерела: 1,2,4,5,6,7<br>Додаткові джерела: 4,11,13,14,19<br>Програмне забезпечення: 1,2          |
| <b>Тема 7. Особливості організації обліку активів, капіталу та зобов'язань.</b><br>Особливості організації бухгалтерського обліку грошових коштів та фінансових інвестицій. Особливості організації бухгалтерського обліку предметів праці та засобів праці. Особливості організації бухгалтерського обліку нематеріальних активів.                                                                                                                                                                                              | 4/- | 4/2 |  | 7/12 | Основні джерела: 1,2,3,4,5,6,7<br>Додаткові джерела: 1,4,8,10,11,13,14,16<br>Програмне забезпечення: 1,2 |
| <b>Тема 8. Організаційні засади обліку доходів, витрат і фінансових результатів.</b><br>Особливості організації обліково-контрольного процесів доходів, витрат та результатів операційної діяльності. Особливості організації облікового, контрольного процесів витрат, доходів та фінансових результатів інвестиційної та фінансової діяльності (невиробничої). Особливості організації облікового та контрольного процесу внутрішньогосподарської виробничо-комерційної діяльності.                                            | 4/- | 4/2 |  | 7/12 | Основні джерела: 2,3,4,5,6,7<br>Додаткові джерела: 1,4,8,11,13,14,15,16<br>Програмне забезпечення: 1,2   |
| <b>Тема 9. Організація управлінського обліку та узагальнення даних для цілей управління.</b><br>Управлінський облік як складова                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 4/- | 2/2 |  | 7/12 | Основні джерела: 2,3,4,5,6,7<br>Додаткові джерела: 4,8,13,14,15,16,19<br>Програмне                       |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |             |             |  |               |                                                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|--|---------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| частина інформаційної системи підприємства. Порядок формування узагальнення даних для цілей управління. Методи управлінського обліку та їх використання при підготовці управлінської звітності. Місце управлінського обліку в процесах оперативного та стратегічного управління.                                                                                            |             |             |  |               | забезпечення: 1,2                                                                                       |
| <b>Тема 10. Формування та опрацювання фінансової, управлінської й податкової звітності підприємства.</b><br>Організація процесу формування та подання фінансової звітності підприємства. Порядок розробки та затвердження внутрішньої звітності підприємства. Організація процесу формування та подання податкової звітності. Виправлення помилок у звітності підприємства. | 4/2         | 2/-         |  | 7/12          | Основні джерела:<br>3,4,5,6,7<br>Додаткові джерела:<br>1,4,8,13,14,16,18<br>Програмне забезпечення: 1,2 |
| <b>Тема 11. Організація системи захисту облікової інформації.</b><br>Поняття конфіденційної інформації підприємства.<br>Організація та особливості захисту облікових даних в умовах застосування інформаційно-комунікаційних технологій.<br>Положення про конфіденційну інформацію підприємства та відповідальність за збереження конфіденційної інформації.                | 4/1         | 2/-         |  | 6/12          | Основні джерела:<br>4,5,6,7<br>Додаткові джерела:<br>1,9,13,17,19<br>Програмне забезпечення: 1,2        |
| <b>Тема 12. Бухгалтерський контроль і юридична відповідальність на підприємстві.</b><br>Контрольний процес як складова бухгалтерської системи. Загальна побудова контрольного процесу: етапи, об'єкти, носії. Особливості організації перевірок / внутрішніх ревізій/ діяльності окремих господарських підрозділів. Юридична відповідальність, її види та форми.            | 2/1         | 2/-         |  | 6/8           | Основні джерела:<br>2,3,4,5,6,7<br>Додаткові джерела:<br>4,9,13,17<br>Програмне забезпечення: 1,2       |
| <b>Всього</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>44/8</b> | <b>30/8</b> |  | <b>76/134</b> |                                                                                                         |

#### 4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

| ДРН                                                                                                                                                                                           | Методи викладання<br>(робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u> )                                                                  | Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u> )                                                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ДРН 1. Вміти організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами законодавства та менеджменту підприємства.                               | Ілюстративно-демонстраційний, пояснення, ситуаційний аналіз, тестування, експрес-опитування, тестування                                                                      | Дослідницький метод (здобувачі освіти самостійно працюють під час засвоєння знань: аналізують явища, формують проблеми, висувають і перевіряють гіпотези, самостійно формують висновки) |
| ДРН 2. Володіти навичками пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; вміти виявляти, ставити та вирішувати проблеми.                                                           | Ілюстративно-демонстраційний, пояснення, ситуаційний аналіз, тестування, експрес-опитування, дискусія, обговорення ситуаційних завдань                                       | Дослідницький метод (здобувачі освіти самостійно працюють під час засвоєння знань: аналізують явища, формують проблеми, висувають і перевіряють гіпотези, самостійно формують висновки) |
| ДРН 3. Вміти застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.                                     | Ілюстративно-демонстраційний, пояснення, експрес-опитування, дискусійне обговорення проблемних питань, обговорення комплексного індивідуального завдання                     | Дослідницький метод (здобувачі освіти самостійно працюють під час засвоєння знань: аналізують явища, формують проблеми, висувають і перевіряють гіпотези, самостійно формують висновки) |
| ДРН 4. Знати можливості та мати навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.                                                                                               | Ілюстративно-демонстраційний, пояснення, ситуаційний аналіз, обговорення комплексного індивідуального завдання, обговорення ситуаційних завдань                              | Дослідницький метод (здобувачі освіти самостійно працюють під час засвоєння знань: аналізують явища, формують проблеми, висувають і перевіряють гіпотези, самостійно формують висновки) |
| ДРН 5. Вміти застосовувати принципи та загальноприйняті вимоги, що висуваються до бухгалтерського обліку під час фіксації фактів господарської діяльності та формування фінансової звітності. | Ілюстративно-демонстраційний, пояснення, експрес-опитування, дискусійне обговорення проблемних питань, ситуаційний аналіз, обговорення комплексного індивідуального завдання | Дослідницький метод (здобувачі освіти самостійно працюють під час засвоєння знань: аналізують явища, формують проблеми, висувають і перевіряють гіпотези, самостійно формують висновки) |
| ДРН 6. Здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.                 | Ілюстративно-демонстраційний, пояснення, експрес-опитування, дискусійне обговорення проблемних питань, ситуаційний аналіз, обговорення комплексного індивідуального завдання | Дослідницький метод (здобувачі освіти самостійно працюють під час засвоєння знань: аналізують явища, формують проблеми, висувають і перевіряють гіпотези, самостійно формують висновки) |
| ДРН 7. Вміти виконувати адміністративно-управлінські функції, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.                                                                            | Ілюстративно-демонстраційний, пояснення, експрес-опитування, дискусійне обговорення проблемних питань, ситуаційний аналіз, обговорення комплексного індивідуального завдання | Дослідницький метод (здобувачі освіти самостійно працюють під час засвоєння знань: аналізують явища, формують проблеми, висувають і перевіряють гіпотези, самостійно формують висновки) |

## 5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено для:  
здобувачів денної форми навчання

| № | Методи сумативного оцінювання      |                        | Бали / Вага у загальній оцінці | Дата складання           |
|---|------------------------------------|------------------------|--------------------------------|--------------------------|
| 1 | Перевірка індивідуального завдання |                        | 15 (15%)                       | 3 – 15 практичні заняття |
| 2 | Опитування                         |                        | 20 (20 %)                      | кожне практичне заняття  |
| 3 | Перевірка ситуаційного завдання    |                        | 20 (10%)                       | кожне практичне заняття  |
| 4 | Тестування                         |                        | 15 (15%)                       | 14 практичне заняття     |
| 5 | Іспит                              | Теоретичні питання     | 20 (20%)                       | На екзаменаційній сесії  |
|   |                                    | Тест множинного вибору | 10 (10%)                       |                          |

здобувачів заочної форми навчання

| № | Методи сумативного оцінювання      |                        | Бали / Вага у загальній оцінці | Дата складання                           |
|---|------------------------------------|------------------------|--------------------------------|------------------------------------------|
| 1 | Перевірка індивідуального завдання |                        | 15 (15%)                       | кожне практичне заняття                  |
| 2 | Опитування                         |                        | 10 (10 %)                      | кожне практичне заняття                  |
| 3 | Перевірка ситуаційного завдання    |                        | 15 (15%)                       | кожне практичне заняття                  |
| 4 | Тестування                         |                        | 30 (30 %)                      | відповідно до графіку освітнього процесу |
| 5 | Іспит                              | Теоретичні питання     | 20 (20%)                       | на екзаменаційній сесії                  |
|   |                                    | Тест множинного вибору | 10 (10%)                       |                                          |

5.1.2. Критерії оцінювання для:

здобувачів денної форми навчання

| Компонент                          | Незадовільно<br><7 балів                                                                                                                              | Задовільно<br>7-9 балів                                                                 | Добре<br>10-12 балів                                                                                                                                                                                | Відмінно<br>13-15 балів                                                                                                                                                                   |
|------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Перевірка індивідуального завдання | Індивідуальне завдання не виконано або виконано не на належному рівні                                                                                 | Індивідуальне завдання виконано, але деякі питання не розкриті, мають місце неточності  | Індивідуальне завдання виконано, але мають місце незначні неточності                                                                                                                                | Індивідуальне завдання виконано, всі питання розкриті                                                                                                                                     |
| Опитування                         | <12 балів<br>Відсутні знання по теоретичним питанням, відповіді не відповідають поставленим питанням, пасивна участь у обговоренні теоретичних питань | 12-14 балів<br>Низький рівень знань теоретичних питань, необґрунтовані відповіді        | 15-17 балів<br>Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією, теоретичними знаннями, незначні неточності у відповідях на питання, продемонстровано навички критичного мислення | 18-20 балів<br>Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією, теоретичними знаннями, продемонстровано навички критичного мислення, системність знань та креативність |
| Перевірка ситуаційного завдання    | <12 балів<br>Відсутнє обґрунтування ситуаційного завдання або обґрунтування не на належному рівні                                                     | 12-14 балів<br>Мають місце недоліки та неточності в обґрунтуванні ситуаційного завдання | 15-17 балів<br>Ситуаційне завдання обґрунтовано, але мають місце незначні неточності                                                                                                                | 18-20 балів<br>Ситуаційне завдання обґрунтовано на належному рівні                                                                                                                        |
| Тестування                         | 0 балів<br>Вірно вирішено менше 60 % тестів                                                                                                           | 7-9 балів<br>Вірно вирішено 60-74 % тестів                                              | 10-12 балів<br>Вірно вирішено 75-89 % тестів                                                                                                                                                        | 13-15 балів<br>Вірно вирішено 90 % і більше тестів                                                                                                                                        |

| Іспит | 0-17 балів                                                                | 18-22 балів                                                             | 23-26 балів                                                                                                                                                            | 27-30 балів                                                                                                                  |
|-------|---------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|       | Відсутні знання по теоретичним питанням. Вірно вирішено менше 60 % тестів | Низький рівень знань теоретичних питань. Вірно вирішено 60 -74 % тестів | Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією, теоретичними знаннями, незначні неточності у відповідях на питання. Вірно вирішено 75 -89 % тестів | Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією, теоретичними знаннями. Вірно вирішено більше 90 % тестів |

**здобувачів заочної форми навчання**

| Компонент                          | Незадовільно                                                                                                                             | Задовільно                                                                             | Добре                                                                                                                                                                                | Відмінно                                                                                                                                                                   |
|------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Перевірка індивідуального завдання | < 7 балів                                                                                                                                | 7-9 балів                                                                              | 10 -12 балів                                                                                                                                                                         | 13 -15 балів                                                                                                                                                               |
|                                    | Індивідуальне завдання не виконано або виконано не на належному рівні                                                                    | Індивідуальне завдання виконане, але деякі питання не розкриті, мають місце неточності | Індивідуальне завдання виконане, але мають місце незначні неточності                                                                                                                 | Індивідуальне завдання виконано, всі питання розкриті                                                                                                                      |
| Опитування                         | 0 - 3 балів                                                                                                                              | 4 бали                                                                                 | 7 балів                                                                                                                                                                              | 10 балів                                                                                                                                                                   |
|                                    | Відсутні знання по теоретичним питанням, відповіді не відповідають поставленим питанням, пасивна участь у обговоренні теоретичних питань | Низький рівень знань теоретичних питань, необґрунтовані відповіді                      | Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією, теоретичними знаннями, незначні неточності у відповідях на питання, продемонстровано навички критичного мислення | Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією, теоретичними знаннями, продемонстровано навички критичного мислення, системність знань та креативність |
| Перевірка ситуаційного завдання    | < 7 балів                                                                                                                                | 7-9 балів                                                                              | 10 -12 балів                                                                                                                                                                         | 13 -15 балів                                                                                                                                                               |
|                                    | Відсутнє обґрунтування ситуаційного завдання або обґрунтування не на належному рівні                                                     | Мають місце недоліки та неточності в обґрунтуванні ситуаційного завдання               | Ситуаційне завдання обґрунтовано, але мають місце незначні неточності                                                                                                                | Ситуаційне завдання обґрунтовано на належному рівні                                                                                                                        |
| Тестування                         | 0-17 балів                                                                                                                               | 18-22 балів                                                                            | 23-26 балів                                                                                                                                                                          | 27-30 балів                                                                                                                                                                |
|                                    | Вірно вирішено менше 60 % тестів                                                                                                         | Вірно вирішено 60 -74 % тестів                                                         | Вірно вирішено 76 -89 % тестів                                                                                                                                                       | Вірно вирішено 90 % і більше тестів                                                                                                                                        |
| Іспит                              | 0-17 балів                                                                                                                               | 18-22 балів                                                                            | 23-26 балів                                                                                                                                                                          | 27-30 балів                                                                                                                                                                |
|                                    | Відсутні знання по теоретичним питанням. Вірно вирішено менше 60 % тестів                                                                | Низький рівень знань теоретичних питань. Вірно вирішено 60 -74 % тестів                | Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією, теоретичними знаннями, незначні неточності у відповідях на питання. Вірно вирішено 75 -89 % тестів               | Володіння понятійно-категоріальним апаратом, фаховою термінологією, теоретичними знаннями. Вірно вирішено 90 % і більше тестів                                             |

### 5.3.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

| № | Елементи формативного оцінювання                                                  | Дата                                         |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|
| 1 | Настанови викладача в процесі виконання завдань                                   | Кожного практичного заняття                  |
| 2 | Усне опитування                                                                   | Кожного практичного заняття                  |
| 3 | Спостереження за ходом вирішення завдань, обговорення та усні коментарі викладача | Кожного практичного заняття                  |
| 4 | Контроль за виконанням завдань                                                    | Кожного практичного заняття                  |
| 5 | Перевірка тестів і обговорення результатів тестування                             | На наступну пару після проведення тестування |

## 6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

### 6.1. Основні джерела

#### 6.1.1. Підручники, посібники

1. Кужельний М.В., Левицька С.О. Організація обліку: навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2021. 352 с.

2. Організація бухгалтерського обліку: навчальний посібник / за заг. ред. канд. екон. наук, проф. В. С. Леня. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 664 с.

3. Попович О.В. Конспект лекцій з дисципліни Організація бухгалтерського обліку / уклад.: О. В. Попович – К. : НАУ, 2023. 228 с.

#### 6.1.2. Інші джерела

4. Гордієнко М.І. Організація бухгалтерського обліку: конспект лекцій: для здобувачів вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної (дистанційної) форм навчання другого (магістерського) рівня. / укл.: М.І. Гордієнко. Суми. СНАУ, 2022. 386 с..

5. Гордієнко М.І. Організація бухгалтерського обліку: методичні рекомендації щодо проведення практичних занять для здобувачів вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної (дистанційної) форм навчання другого (магістерського) рівня / укл.: М.І. Гордієнко. Суми, 2022.102 с. (протокол №3 від 20.10.2022 р.).

6. Гордієнко М.І. Організація бухгалтерського обліку: методичні рекомендації для самостійної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної (дистанційної) форм навчання другого (магістерського) рівня / укл.: М.І. Гордієнко. Суми, 2022. 33 с. (протокол №4 від 30.11.2022 р.)

7. Методичний комплекс «Організація бухгалтерського обліку» в програмі MOODLE.

URL :<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/grade/report/grader/index.php?id=2441&group=30065>

### 6.2. Додаткові джерела

1. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 1. Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності: наказ Міністерства праці та соціальної політики №336 від 29.12.2004 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0336203-04#Text>

2. Загальнодержавна програма адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 18 березня 2004 року №1629-IV. /Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1629-15#Text>

3. Кодекс професійної етики аудиторів України: рішення Аудиторської палати України №73 від 18 грудня 1998 року. (втрата чинності з 01.01.2004 року). [Текст]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0073230-98#Text>
4. Кодекс етики професійних бухгалтерів (редакція 2012 р.). [Текст]. URL: [https://lexinform.com.ua/wp-content/uploads/2018/09/Code-of-Ethics\\_ukr.pdf](https://lexinform.com.ua/wp-content/uploads/2018/09/Code-of-Ethics_ukr.pdf)
5. Людський розвиток в Україні: мінімізація соціальних ризиків: [колективна науково-аналітична монографія] / За ред. Е.М. Лібанової. – К.: Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України, Держкомстат України, 2010. 496 с.
6. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ, МСФЗ для МСП, включаючи МСБО та тлумачення КТМФЗ, ПКТ): (версія перекладу українською мовою – 2011 рік). [Текст]. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929\\_010#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010#Text)
7. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності): видання 2018 р. [Текст]. URL: [https://mof.gov.ua/storage/files/kodex\\_et.pdf](https://mof.gov.ua/storage/files/kodex_et.pdf)
8. Меморандум про основні напрямки розвитку бухгалтерського обліку в Україні, застосування й удосконалення положень (стандартів) бухгалтерського обліку та розкриття інформації у фінансовій звітності підприємств і організацій: підписаний між Міністерством фінансів України, Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку, Національним банком України, Федерацією професійних бухгалтерів і аудиторів України, Спілкою підприємців малих, середніх і приватизованих підприємств України, Радою підприємців України, Українським союзом промисловців і підприємців, Координаційно-експертним центром об'єднань підприємців України від 08.11.2002 р. [Текст]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001201-02#Text>
9. Наумова Т.А. 3-14 Загальні основи організації бухгалтерського обліку: навчальний посібник / Т.А. Наумова, Н.С. Акімова, І.Б. Чернікова, Л.О. Кирильєва. – Х.: ХДУХТ, 2019. – С. 168
10. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003-2010.: затверджено та надано чинності наказом Держспоживстандарту України №327 від 28.07.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>
11. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Загальні основи організації бухгалтерського обліку» для здобувачів вищої освіти / Н. С. Акімова, Т.А. Наумова, Н.С. Ковалевська, Коробкіна І.С. – Х. : ХДУХТ, 2019. 113с.
12. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 року № 996-XIV. /Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
13. Податковий кодекс України: Закон України від 02 грудня 2010 року №2755-VI. /Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
14. Перелік національних стандартів бухгалтерського обліку і звітності. [Текст]. URL:[http://search.ligazakon.ua/l\\_doc2.nsf/link1/SH000099.html](http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SH000099.html)
15. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України №2258-VIII від 21 грудня 2017 року. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>
16. Про застосування стандартів аудиту та етики: рішення Аудиторської палати України №290/7 від 27 лютого 2014 року. / Аудиторська палата України. URL: [https://zakononline.com.ua/documents/show/460456\\_460521](https://zakononline.com.ua/documents/show/460456_460521)
17. Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні: Закон України №875-XII від 21.03.1991 р. ( редакції Закону №4213-V від 01.01.2012 р.). /Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12/en/ed20120101#Text>
18. Порядок надання дотації роботодавцю за рахунок коштів Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю для осіб з інвалідністю на створення спеціальних робочих місць для осіб з інвалідністю, зареєстрованих у державній службі зайнятості: постанова Кабінету Міністрів України №1836 від 27.12.2006 р. (в редакції постанови №1234 від

23.11.2011 р.). /Кабінет Міністрів України. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1836-2006-%D0%BF#Text>

19. Гордієнко М.І. (2022) Бухгалтерський облік як основа інформаційної системи управління підприємства // *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки»*. 2022. №11. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2022-11-8378>

20. Гордієнко М.І. (2023) Огляд змін податкового законодавства України в період дії військового стану. // *Науковий журнал «Молодий вчений»*. 2023. №1 (113) січень/ *«Young Scientist»*. № 1 (113). January. 2023. 158-162 p.p. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-1-113-31>

21. Григорів О.О., Дутчак І.Б., Гордієнко М.І. (2024) Впровадження міжнародних стандартів обліку в державному секторі України. / *Економіка та суспільство*. Випуск №59. 2024. <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/index> DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-16>

22. Дутчак І.Б., Гордієнко М.І., Коверза В.С. (2024) Порівняльний аналіз методів оцінки запасів в бухгалтерському обліку та їх вплив на фінансові результати. / *Фаховий електронний журнал «Економіка та суспільство»*. Випуск №62. 2024. <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3955/3879> DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-63>

23. Ковальова Т., Абрамов А., Гордієнко М.. (2024) Оптимізація внутрішнього аудиту за допомогою аналітики великих даних. / *Інформаційно-аналітичний наукометричний журнал «Економіка. Фінанси. Право»*. Випуск №10. 2024. С. 16-22. <http://efp.in.ua/en#> DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2024.10>

24. Гордієнко М.І. Соціальний захист працівників бухгалтерського обліку підприємства: *The XVII International Scientific and Practical Conference «Modern problems of the environment, youth and the new generation»*, April 29 - May 01, 2024, Zagreb, Croatia. 374 p. (C. 58-60).

### 6.3. Програмне забезпечення

1. дистанційний курс в програмній оболонці Moodle.
2. в карантинних умовах заняття проводяться в режимі он-лайн із застосуванням додаткових платформ Zoom, GoogleMeet і ресурсами комунікації електронна пошта, Viber, телефон